

УДК 657

Руба О. П.

Житомирський державний технологічний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ: СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ

Фармацевтичний ринок є досить незвичайним, до характерних його особливостей належать: специфічність товару та обов'язкова державна реєстрація продукції даного ринку, специфіка застосування дозвільних процедур на фармацевтичному ринку, регулюючий вплив держави. Для цілей бухгалтерського обліку, аналізу та управління розглянуто складники механізму функціонування фармацевтичних підприємств. Розглянуто засоби автоматизації управлінського обліку, визначено взаємозв'язок контролю та управлінського обліку.

Ключові слова: управлінський облік, організація управлінського обліку, стратегічне управління, інформаційне забезпечення, виробництво продукції, діяльність фармацевтичних підприємств.

Постановка проблеми. Розвиток вітчизняних фармацевтичних підприємств значною мірою залежить від інформаційної системи та управлінських рішень, прийнятих на її основі, що актуалізує необхідність забезпечення управління якісною інформацією щодо продукції фармацевтичних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти діяльності фармацевтичних підприємств у сучасних умовах розглядалися в працях науковців. Так, особливості здійснення господарської діяльності на фармацевтичному ринку вивчали В.С. Шапіро та Т.В. Булах [1], Р.О. Ворон [5], І.А. Сафарян [6]. Облік та аналіз виробничих запасів фармацевтичних підприємств досліджувала Л.В. Титенко [2], конкурентоспроможність фармацевтичної промисловості України розглядали Г.В. Костюк та А.В. Коваленко [4].

Сутність, складники та завдання стратегічного та управлінського обліку розкрито у дослідженнях Н.О. Голуб [7], О.А. Юрченко [8], О.А. Мошківської [9], Н.В. Васюк [10]. Організацію контролю на фармацевтичних підприємствах в умовах менеджменту якості розглядали О.В. Посилкіна, Н.М. Мусієнко, Ю.С. Братішко [11].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У сучасних умовах залишається актуальним розгляд управління фармацевтичними підприємствами в частині управлінського обліку як інформаційного джерела та складової частини обліково-аналітичної системи.

Мета статті полягає у виявленні стратегічних аспектів організації управлінського обліку виробництва продукції фармацевтичних підприємств для прийняття ефективних управлінських рішень та управлінського планування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливості діяльності фармацевтичних підприємств, зокрема питання ціноутворення, страхування, фінансування та інші аспекти, вивчає фармаекономіка, визначаючи предметом досліджень економічні та фінансові категорії, у тому числі дані управлінського обліку та звітності як інформаційного джерела.

Як зазначають В.С. Шапіро та Т.В. Булах, фармацевтичний ринок є досить незвичайним, до його характерних особливостей належать:

- специфічність товару, що реалізується на фармацевтичному ринку, який спрямований на забезпечення встановленого Конституцією немайнового блага – права на здоров'я;
- обов'язкова державна реєстрація продукції даного ринку;
- специфіка застосування дозвільних процедур на фармацевтичному ринку;

– значно розширений перелік регулюючого впливу держави, що пов'язано із суспільною важливістю функціонування даного ринку [1, с. 40].

Вітчизняні фармацевтичні підприємства належать до високотехнологічної галузі, що передбачає дотримання високих і досить витратних стандартів якості. Водночас продукція цих підприємств формує окремий вектор стратегії національної безпеки країни, а тому вартість лікарських засобів необхідно підтримувати на рівні, доступному широким верствам населення [2, с. 1].

Крім того, забезпечення населення фармацевтичною допомогою як соціально орієнтована форма діяльності не може базуватися на суто економічних важелях. Домінуючу роль повинні відігравати соціально-демографічні, психологічні, етнокультурні та інші фактори [3, с. 8].

Оцінюючи конкурентоспроможність фармацевтичної промисловості України, Г.В. Костюк та А.В. Коваленко [4] зазначають, що низка проблем у фармацевтичній сфері залишається гострою і потребує першочергового вирішення, а саме: впровадження європейських стандартів виробництва, оновлення технологій виробництва лікарських засобів та введення в дію нових потужностей, впровадження державного замовлення на вітчизняні ліки та системи підтримки вітчизняного виробника в цілому, сприятливих умов для інвестиційної діяльності, створення єдиного інформаційного простору, вдосконалення системи ціноутворення на лікарські засоби та ін.

Як визначає Р.О. Ворон, на зниження життєздатності суб'єктів фармацевтичного бізнесу впливають значний податковий тиск, наявність різного роду адміністративних бар'єрів, обмеження фінансово-кредитних ресурсів, слабкість матеріального, фінансового, менеджерського та кадрового складників діяльності фармацевтичного підприємства [5, с. 37].

На основі дослідження сутності та механізму діяльності фармацевтичного ринку виявлено, що інформація щодо елементів ринку (продукції) потребує деталізації, це забезпечуватиме управлінський персонал повною інформацією щодо її складників. Запропоновано поділ продукції, що наведено в табл. 1.

У сучасних умовах трансформації економіки та її наближення до міжнародних норм та стандартів підприємства різних галузей спрямовують зусилля на покращення якості продукції та виходу на міжнародний ринок. На думку І.А. Сафарян, одним із перспективних завдань для налагодження партнерських відносин підприємств на фармацевтичному ринку України, для успішної

Суб'єкти, основні елементи та функції фармацевтичного ринку України

Складові елементи	Характеристика
Суб'єкти	1) розробники продукції, її виробники, імпортери, органи державної реєстрації продукції; 2) дистриб'ютори, аптечні заклади, інші заклади охорони здоров'я або соціальні заклади, які закуповують і зберігають фармацевтичну продукцію для надання медичних або соціально-медичних послуг; 3) органи державного контролю фармацевтичного ринку.
Елементи ринку (продукція)	<i>Для цілей бухгалтерського обліку та аналізу вважаємо доцільний поділ готової продукції за формою (матеріальна та нематеріальна). За технологічною складністю: на просту та складну, що включає основну, побічну та супутню продукцію. За ступенем готовності продукцію доречно поділяти на готову продукцію, незавершене виробництво та напівфабрикати.</i>
Функції	Основні: регулююча, стимулююча, розподільча та інтегруюча, у межах яких: 1) організація процесу доведення товару до споживача; 2) розподіл товару між споживачами, зважаючи на соціальне розшарування суспільства за доходами; 3) забезпечення умов для існування конкуренції; 4) забезпечення взаємозв'язку між пропозицією та попитом у територіальних межах держави; 5) формування ринкових цін на окремі види товару; 6) формування умов для мінімізації ризиків; 7) стимуляція до оптимізації трансакційних і логістичних витрат та до раціонального використання чинників виробництва; 8) стимуляція зовнішньоекономічної діяльності, пов'язаної з експортом-імпортом лікарських засобів і сировини для них, технологій, обладнання для виготовлення та обігу.

Джерело: систематизовано на основі [5] та додано власні пропозиції

співпраці українських компаній із зарубіжними партнерами необхідно створити ефективну модель партнерства, що сприяє стратегічним орієнтирам розвитку окремого підприємства [6, с. 163, 168].

Отже, проблема інформаційного забезпечення є однією із названих і потребує негайного вирішення. У сучасних умовах відбувається зміна значення та ролі управлінського обліку на підприємствах, що актуалізується і для фармацевтичних підприємств, для формування оперативної інформації та прийняття управлінських рішень.

Як зазначає Н.О. Голуб, поєднання управлінського обліку із системами фінансової звітності зорієнтоване на прийняття стратегічних рішень, тобто дає змогу побудувати відповідну інформаційну систему, що у своїй основі матиме спрямованість на інформаційне забезпечення розробки та реалізації стратегії. У стратегічному обліку використовуються дані оперативно-технічного бухгалтерського та статистичного обліку, на основі яких можна формувати прогнозні результати, а стратегічне управління матиме те інформаційне підґрунтя, яке дасть змогу проводити зміни на підприємстві в найбільш раціональному режимі з використанням надійних інформаційних матеріалів [7, с. 60]. О.А. Юрченко [8] зазначає, що формування управлінської обліково-аналітичної системи суб'єктів господарювання спирається на методологію управлінського обліку, що допомагає менеджерам вищої ланки приймати рішення, зокрема мінімізувати підприємницький ризик.

Окрім того, на початку XXI ст. починається формування нового етапу розвитку управлінського обліку, а саме стратегічного управлінського обліку, якому притаманні такі особливості:

- на його функціонування мають вплив чинники макросередовища;
- орієнтований на облік невизначеності, стратегію управління ризиком;
- є базою для прийняття виважених управлінських рішень [9, с. 153].

Окрім того, виділяють тактичний управлінський облік та стратегічний управлінський облік. Тактичний управлінський облік сконцентрований на внутрішніх процесах (регулюванні, нормуванні, калькулюванні, аналізі, контролі тощо), а

стратегічний управлінський облік сконцентрований на зовнішніх чинниках (прогнозуванні, плануванні, аналізі, контролі тощо) [9, с. 155].

Отже, управлінський облік є фундаментом для прийняття рішень менеджерами вищої ланки, оскільки забезпечує необхідною інформацією відповідно до поставлених завдань, а також є інструментом під час розробки стратегічного управління. Управлінський облік сьогодні розглядають із точки зору тактичного та стратегічного, що свідчить про розвиток управлінського обліку не лише як інформаційного джерела, але і його використання під час планування та прогнозування, а також урахування економічної та політичної нестабільності, високої конкуренції, такий облік дає змогу враховувати можливі ризики.

На даний момент не визначено єдиної сутності та принципів ведення стратегічного управлінського обліку. Однак вважаємо, що автоматизація управлінського обліку на фармацевтичних підприємствах є пріоритетним завданням, що надасть можливість оперативно формувати необхідну інформацію відповідно до запитів управління.

Важливим моментом організації управлінського обліку є можливість його автоматизації, що передбачає вибір способу такої автоматизації, враховуючи позитивні та негативні сторони для кожного з варіантів (табл. 2).

Досліджуючи питання організації управлінського обліку, Н.В. Васюк зазначає, що бухгалтерський та управлінський облік знаходяться в одному інформаційному полі, але їх зв'язок може бути різним, зокрема:

- управлінський облік є комплексною системою, що включає також і бухгалтерський облік, а принцип ведення – на основі первинних документів. Бухгалтер під час уведення господарської операції в систему присвоює також додаткові аналітичні коди, що дають змогу потім також розподіляти інформацію і в управлінському обліку;
- паралельне і майже незалежне ведення обліку: одна і та ж операція реєструється в системі двічі: для цілей бухгалтерського і податкового обліку, для цілей управлінського обліку. Такий спосіб є неефективним із точки зору трудових затрат, однак надається можливість підвищення надійності інформації;

– частина даних у бухгалтерському та управлінському обліку збігаються, проте в цілому це різні системи [10, с. 41–43].

Отже, організація управлінського обліку вимагає необхідність визначення способу автоматизації управлінського обліку та його взаємозв'язок з бухгалтерським та податковим обліком.

Окрім того, важливим аспектом діяльності фармацевтичних підприємств та організації управлінського обліку є визначення місця та завдань контролінгу. Традиційно контролінг визначають як систему інформаційно-аналітичної підтримки управлінського персоналу для цілей обліку та аналізу, планування, прийняття управлінських рішень.

Зокрема, досліджуючи основи організації контролінгу на фармацевтичних підприємствах в умовах менеджменту якості, О.В. Посилкіна, Н.М. Мусієнко, Ю.С. Братішко [11] зазначають, що проблемою багатьох підприємств є відсутність відділу контролінгу, завдання якого полягає в ефективності використання всіх ресурсів і оптимізації витрат. Нині основні функції контролера на фармацевтичних підприємствах поділені між

фахівцями планово-економічного відділу, фінансового відділу та бухгалтерії. Розподілені функції наведено в табл. 3.

Висновки. У сучасних умовах трансформації економіки та її наближення до міжнародних норм та стандартів підприємства різних галузей спрямовують зусилля на покращення якості продукції та виходу на міжнародний ринок.

Фармацевтичний ринок є досить незвичайним, до характерних його особливостей належать: специфічність товару та обов'язкова державна реєстрація продукції даного ринку, специфіка застосування дозвільних процедур на фармацевтичному ринку, регулюючий вплив держави.

Крім того, забезпечення населення фармацевтичною допомогою як соціально орієнтована форма діяльності не може базуватися лише на економічних важелях. Пріоритетну роль повинні відігравати соціально-демографічні, психологічні та інші фактори. Продукція підприємств формує окремий вектор стратегії національної безпеки країни, а тому вартість лікарських засобів необхідно підтримувати на рівні, доступному широким верствам населення.

Таблиця 2

Засоби автоматизації управлінського обліку

№ п/п	Спосіб автоматизації обліку	Позитивні сторони	Негативні сторони
1	Електронні таблиці Excel	Не вимагає затрат на придбання програмного забезпечення, немає необхідності навчання персоналу. Можливість формування звітів, побудови графіків	Ймовірність помилок у розрахунках, видалення даних. Напівавтоматизований режим роботи. Багато часу для введення даних. Немає можливості отримати звіти за будь-який період часу
2	Програми бухгалтерського обліку, що суміщають функції з ведення управлінського обліку	Дають змогу заощадити час на введення операції, оскільки дані, що внесені бухгалтером, потрапляють також до управлінської звітності	Несумісність бухгалтерських даних із даними управлінської звітності. Складнощі в упровадженні та технічному супроводі. Затрати ресурсів, якщо знадобиться змінити структуру програми
3	Власні розробки	Висока ймовірність створення програми автоматизації управлінського обліку, що відповідає всім вимогам. Можливість зміни структури системи	Час, необхідний для розробки. Необхідність постійно здійснювати підтримку і налаштування програмного продукту. Ймовірність виявлення помилок у створенні програми
4	ERP-системи	Широкі можливості для автоматизації всіх процесів підприємства	Дорога вартість, тривалий строк упровадження, складнощі у зміні впровадженної архітектури системи
5	Звичайна програма для ведення бухгалтерського обліку, самостійна налаштована під управлінський облік	Невисока ціна, впровадження за короткий проміжок часу, відповідає всім необхідним вимогам	Доведеться залучити сторонніх фахівців для зміни структури системи

Джерело: [10, с. 42]

Таблиця 3

Матриця розподілу функціональних обов'язків контролера між фахівцями планово-економічного відділу, фінансового відділу та бухгалтерії

Відділи	Планово-економічний відділ	Фінансовий відділ	Бухгалтерія
Функції			
Організація центрів відповідальності	Не виконуються	Не виконуються	Не виконуються
Управлінський облік	1. Вносить зміни в організацію управлінського обліку в цехах та відділах. 2. Упровадження засобів автоматизації обліку	Управлінський облік витрат	1. Внесення змін до обраної облікової політики підприємства. 2. Удосконалення управлінського обліку
Бюджетування	1. Складання бюджетів. 2. Консолідація бюджетів. 3. Упровадження засобів автоматизації бюджетування	1. Розробка бюджетів. 2. Консолідація бюджетів	Не виконуються
Бюджетний контроль	Контроль виконання бюджетних показників по підприємству в цілому	Контроль виконання бюджетів структурних підрозділів	Контроль ефективного та раціонального використання матеріальних та фінансових ресурсів
Матеріальна відповідальність (стимулювання)	Упроваджує стимулювання структурних підрозділів за оптимізацію витрат	Не виконуються	Не виконуються

Джерело: [10, с. 31]

Впровадження європейських стандартів виробництва, оновлення технологій, введення в дію нових потужностей, система підтримки вітчизняного виробника в цілому, сприятливі умови інвестиційної діяльності, створення єдиного інформаційного простору, вдосконалення системи ціноутворення на лікарські засоби є пріоритетними завданнями для фармацевтичних підприємств у сучасних умовах та потребують вирішення.

Інформаційна система підприємства поєднує взаємозв'язки потоків інформації щодо її складників, основним її джерелом є бухгалтерський облік. Однією з наявних проблем обліково-аналітичного забезпечення фармацевтичних підприємств є організація обліку, тобто розробка системного підходу з урахуванням вимог держави, стандартів якості, а також оптимізація витрат, зниження ризиків господарської діяльності.

Фармацевтичні підприємства мають технологічні особливості виробництва та асортимент продукції, тому групування продукції здійснюється індивідуально на рівні окремого фармацевтичного підприємства, що, відповідно, впливає на інформаційну забезпеченість. Для цілей бухгалтерського обліку, аналізу й управління розглянуто складові

частини механізму функціонування фармацевтичних підприємств та запропоновано групування готової продукції, що забезпечить управлінський персонал якісною інформацією.

Розглянуто засоби автоматизації управлінського обліку, що передбачають ведення електронних таблиць Excel, програми бухгалтерського обліку, що суміщають функції з ведення управлінського обліку, власні розробки, ERP-системи, звичайні програми для ведення бухгалтерського обліку, що самостійно налаштовані під управлінський облік. Кожен із способів має низку переваг та недоліків, що варто оцінити під час вибору то чи іншого варіанту.

Визначено взаємозв'язок контролінгу та управлінського обліку. Зокрема, контролінг є інформаційно-аналітичною системою для керівництва, що впливає на прийняття управлінських рішень. Виявлено, що в сучасних умовах на фармацевтичних підприємствах відділи контролінгу не створюються, а їх функції контролера розподілені між фахівцями планово-економічного відділу, фінансового відділу та бухгалтерії. Створення відділу контролінгу впливатиме на ефективність використання ресурсів та оптимізацію витрат.

Список літератури:

1. Шапіро В.С., Булах Т.В. Сутність та особливості господарської діяльності на фармацевтичному ринку / В.С. Шапіро, Т.В. Булах // Юридичний науковий електронний журнал. – 2016. – № 1. – С. 40–42 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lsej.org.ua/1_2016/12.pdf.
2. Титенко Л.В. Облік і аналіз виробничих запасів фармацевтичних підприємств : автореф. дис. ... канд. економ. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Л.В. Титенко. – Київ, 2012. – 21 с.
3. Основи економіки та системи обліку у фармації : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / А.С. Немченко, Г.Л. Панфілова, В.М. Чернуха та ін. ; за ред. А.С. Немченко. – Х. : Золоті сторінки, 2005. – 504 с.
4. Костюк Г.В., Коваленко А.В. Конкуренентоспроможність фармацевтичної промисловості України / Г.В. Костюк, А.В. Коваленко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2547>.
5. Ворон Р.О. Особливості здійснення господарської діяльності на фармацевтичному ринку / Р.О. Ворон // Право і суспільство. – 2012. – № 5. – С. 37–42 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2012_5_10.
6. Сафарян І.А. Перспективи розвитку міжнародних партнерських відносин підприємств на фармацевтичному ринку України / І.А. Сафарян // Mechanism of Economic Regulation. – 2012. – № 3. – С. 163–169 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mre_2012_3_22.
7. Голуб Н.О. Облік та контроль у системі стратегічного управління / Н.О. Голуб // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – № 2(4). – С. 59–65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_2\(4\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_2(4)_8).
8. Юрченко О.А. Формування управлінської обліково-аналітичної системи інших витрат операційної діяльності на фармацевтичних підприємствах / О.А. Юрченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.nubip.edu.ua/15923/1/12ua0.pdf>.
9. Мошковська О.А. Концептуальні засади стратегічного управлінського обліку / О.А. Мошковська // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 12. – С. 151–159 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_12_21.
10. Васюк Н.В. Методологія організації управлінського обліку на підприємстві / Н.В. Васюк // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 1. – С. 40–45 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2013_1_7.
11. Науково-практичні засади організації контролінгу на фармацевтичних підприємствах в умовах менеджменту якості / О.В. Посилкіна, Н.М. Мусієнко, Ю.С. Братішко // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2010. – № 4(12). – С. 30–38 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/1672>.

Руба А. П.

Житомирский государственный технологический университет

ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ: СТРАТЕГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

Резюме

Фармацевтический рынок является достаточно необычным, к характерным его особенностям относятся: специфичность товара и обязательная государственная регистрация продукции данного рынка, специфика применения разрешительных процедур на фармацевтическом рынке, регулирующее воздействие государства. Для целей бухгалтерского учета, анализа и управления рассмотрены составляющие механизма функционирования фармацевтических предприятий. Рассмотрены средства автоматизации управленческого учета, определена взаимосвязь контроллинга и управленческого учета.

Ключевые слова: управленческий учет, организация управленческого учета, стратегическое управление, информационное обеспечение, производство продукции, деятельность фармацевтических предприятий.

Ruba O. P.

Zhytomyr State Technological University

ORGANIZATIONAL PRINCIPLES OF MANAGEMENT ACCOUNTING FOR PRODUCTION OF PRODUCTS OF PHARMACEUTICAL COMPANIES: STRATEGIC ASPECTS**Summary**

The pharmaceutical market is quite unusual and has character peculiarities: the product specificity and obligatory state registration of the products of this market, the specifics of the application of licensing procedures in the pharmaceutical market, the regulatory impact of the state. For accounting, analysis and management goals the components of the functioning of pharmaceutical companies have been considered. The means of automation of management accounting have been considered, correlation of controlling and management accounting has been determined.

Keywords: management accounting, organization of management accounting, strategic management, information support, production of products, activities of pharmaceutical companies.

UDC 338.48:657:339.9

Sheikha Nissrat Sabir

Collage of Administration and Economics University of Salahaddin – Erbil / Kurdistan Iraq Region

THE INFLUENCE OF TOURISM AND ECOTOURISM FEATURES ON ORGANIZATION OF ACCOUNTING IN THE MIDDLE EAST COUNTRIES

International tourist arrivals have almost quadrupled over the past 30 years and domestic tourism has also intensified in most developed and newly industrialized countries. At the same time, tourist movements have spread geographically to reach practically all countries of the globe, becoming for many of them an important economic sector in terms of income generation, foreign exchange earnings and employment creation. Sustainable tourism should ensure viable, long-term economic operations, providing socio-economic benefits to all stakeholders that are fairly distributed, including stable employment and income-earning opportunities and social services to host communities, and contributing to poverty alleviation. Tourism and ecotourism aim the optimization of a balanced relation concerning the value between effort and effect, income and costs, assets and their origin. Controlling these relations involves the mandatory use of the accounting information. The purpose of the article is to prove that the particularities of the tourism and ecotourism activities influence the accounting information. The anticipations based on accounting information are important for the increasing of the tourism and ecotourism activities efficiency, in terms of sustainable development. Accounting information has as main purpose creating a common language for investors and managers, creating a bridge between investors and the tourism and ecotourism entities activity.

Keywords: costs, ecotourism, accounting information, tourism, fair value, income.

Formulation of the problem. Sustainable tourism development guidelines and management practices are applicable to all forms of tourism in all types of destinations, including mass tourism and the various niche tourism segments. Sustainability principles refer to the environmental, economic, and socio-cultural aspects of tourism development, and a suitable balance must be established between these three dimensions to guarantee its long-term sustainability.

Tourism has become an extremely dynamic department, which has to adjust to the changes in the economic environment, to the changes in the consumer's behavior and demands, to the structural changes of the economy and employment and, not the last, to the Middle East systems perspective.

Analysis of recent research and publications. In 1992, Francois Vellas considered tourism the "nearest economic activity in the world" [15, p. 5 – 15]. By its complex activity, tourism reunites an ensemble of services and assets, owned by other departments, ensuring the link between providers and tourists by selling the demanded services. In this way, appear some relations between tourism activities organizers and different goods manufactures, tourism services providers and their beneficiaries, that need some operations in order to ensure the efficient development of the tourism activity.

Running a company involves knowing a purpose, a way for it to aim. Determining this way involves a profound study of interrelations between [9, p. 50-66]: environment constraints, company's finances and its system of communication and information. In a study published at the beginning of 2015, authors [3, p. 38-45] identify as a main opportunity for the Middle East's hotel chains the market's potential of development.

2002 was a year with major meanings for tourism. At the same time with it being declared "The International Year of the Mountain", 2002 was also declared "The International Year of Ecotourism". In 2002 ecotourism was presented as an essential component of the sustainable development during two major events: The International Conference in New York (January, 2002) and World Ecotourism Summit in Canada (May, 2002). The two events founded the theoretical and methodological basis of ecotourism. In the World's Tourism Organization publication „Tourism in 2010" it is specified that: „sustainable tourism develops the idea of satisfying the needs of present tourists and tourism industry and, at the same time, of protecting the environment and the future's opportunities [6, p. 64-73].

Because sustainable tourism represents a purpose, it must be accepted the fact that any type of